

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1927

ΑΡΙΘ 37

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Γρηγόριος ἑλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικῆς Πατριάρχης
Ἀριθ Πρωτ. 756.

† Τοῖς Ἱερωτάτοις Μητροπολίταις καὶ Ἀρχιεπισκόποις καὶ Θεοφιλεστάτοις Ἐπισκόποις τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἡ δυσχέρεια, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ἀνωμαλία καὶ σύγχυσις ἢ ἐπελθοῦσα εἰς τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα μετὰ τὴν ἐν ἅπασιν τοῖς ὀρθοδόξοις κράτεσιν ἐπίσημον εἰσαγωγὴν τελευταίως καὶ χρῆσιν πολιτικῶς τοῦ νέου καλουμένου ἡμερολογίου, προήγαγον τὴν ἡμετέραν τε Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ ἄλλας ἀδελφὰς Ἐκκλησίας σπουδαίως ἐκ καθήκοντος ὀφειλετικῆς μερίμνης φροντίσαι περὶ τῆς προσηκούσης καὶ ἐκκλησιαστικῶς διευθετήσεως τοῦ ζητήματος τοῦ ἡμερολογίου. Συνεκλήθη οὕτω μερίμνη ὀφειλετικῆ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν ταῦθα κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους τὸ οὕτω κληθὲν Πανορθόδοξον Συνέδριον, ὅπερ μετὰ σπουδαίαν τοῦ ζητήματος ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἐξέτασιν κατέληξεν εἰς ὁμόφωνον ἀπόφασιν, ὅτι ἔδει ἵνα, διὰ τὰς γενικὰς τοῦ πληρώματος ἀνάγκας, ἀμέσως καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας ἑορτολόγιον προσαρμοσθῆ πρὸς τὸ ἐν χρῆσει ἤδη ἐν τοῖς ὀρθοδόξοις κράτεσι νέον πολιτικὸν ἡμερολόγιον, ὡς ἡμέρας ἐνάρξεως τῆς τοιαύτης προσαρμογῆς ὀρισθείσης τῆς α' Ὀκτωβρίου τοῦ παρελθόντος α. π. κγ' ἔτους.

*) Ἐπειδὴ ἐζητήθη πάλιν κατ' αὐτὰς νὰ παρασταθῆ σοβαρῶς ἐν τῷ τύπῳ, ὅτι δῆθεν μόνος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης προέβη εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου, ἀνευ τῆς συναίνεσεως τῆς περὶ Αὐτὸν Ἱερώς Συνόδου καὶ δὴ παρὰ τὴν γνώμην αὐτῆς, ἐπομένως ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεφάνησεν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ οὐχὶ «μετὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας» καὶ ἐπειδὴ εἶναι δυνατόν ἁπλοικοῖς τινες ἀνθρώποι νὰ πιστεύουσι τοιοῦτό τι, παρακληθέντες ὑπὸ τινων εὐσεβῶν δημοσιεύμεν τὴν τότε ἐκδοθεῖσαν Ἐγκύκλιον.

Καὶ τότε μὲν διὰ τὸ βραχὺ τοῦ μεταξὺ διαστήματος πρὸς τὴν κοινὴν συνεννόησιν καὶ διὰ τὴν διάφορον ἀντίληψιν ἐνίων ἐκ τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οὐ κατέστη δυνατὴ ἡ προσαρμογὴ ἀπὸ κοινῆς ἐγκρίσεως κατὰ τὴν ὀρισθέντα ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου καὶ ἀποδεκτὸν ἤδη ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διὰ συνοδικῆς ἐγκρίσεως, γινόμενον χρόνον. Ἐπειδὴ ὁμως αἱ περὶ τὸ ἑορτολόγιον δυσχέρεια μετὰ τὴν ἀποδοχὴν πολιτικῶς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἀπέβαινον διὰ τὴν ὀρθόδοξον λαὸν ὅσημέραι μείζονες καὶ ἐπαισθητῶς ἤδη αὐτῶ τε καὶ τῆ Ἐκκλησία ἐπιζήμιοι, ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά περὶ ἡμᾶς Σύνοδος, τὴν ἀνάγκην τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος ὑπ' ὄψει ἔχουσα καὶ ἐκ τῆς συντόνου πάντοθεν ὑπὸ τῶν πλειόνων Ἐκκλησιῶν ἐγειρομένης φωνῆς περὶ ταχείας διευθετήσεως διεγειρομένη, μετὰ νέαν ἐναγχοῦ διάσκεψιν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος, κατέληξεν εἰς τὴν ἐξῆς ὀριστικὴν ἤδη ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὁμόφωνον ἀπόφασιν: Ἐγνωμεν δηλοῦν καὶ ὀρίσασμεν ἤδη συνοδικῶς, ὅπως ἐν ἀπάσῃ τῇ περιοχῇ τοῦ κλίματος τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀφεύκτως, ἀπὸ τῆς 10ης τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Μαρτίου, προσαρμοσθῆ πρὸς τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον καὶ τὸ ἑορτολόγιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἀκινήτους ἑορτάς, μόνον δὲ τὸ Πασχάλιον τὸ γε νῦν μείνη ὡς ἔχει, μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀκολούθως διευθετήσεως καὶ αὐτοῦ ὑπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας.

Τὴν ὀριστικὴν ταύτην ἀπόφασιν ἐξαγγελίαντες ἤδη δι' ἐγκυκλίου τηλεγραφήματος πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς, ἐπιβεβαιούμεν καὶ διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς ἡμῶν καὶ Συνοδικῆς ἐγκυκλίου ἀνακοινοῦμενοι δ' ὅτι αὕτη ἐγένετο ἤδη ὁμοίως ἀποδεκτὴ καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέλλει δέ, ὡς οὐκ ἀμφιβάλλομεν, ἵνα γένηται ἀποδεκτὴ καὶ ὑπὸ πασῶν τῶν λοιπῶν, — τῆς πλειονότητος τῶν ἀδελφῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀποδεξαμένων ἤδη κατ' ἀρχὴν τὰς περὶ τούτου ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου, ἐνίων δὲ καὶ λαῶν ἤδη ἐπισπευδουσῶν τὴν ἐφαρμογὴν —, ἀξιοῦμεν συνοδικῶς παρ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἁγίων ἀδελφῶν, ὅπως φροντίσῃ ἐγκαίρως ἵνα καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ἡ 10ῃ τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Μαρτίου λογισθῆ καὶ ἑορτασθῆ ὡς ἡ 23ῃ Μαρτίου τοῦ καθ' ἡμᾶς ὀρθοδόξου ἡμερολογίου, τῆς μνήμης

των μεταξύ τῆς 10ης καὶ 22ας Μαρτίου ἁγίων τοῦ ἑορτολογίου κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἑορταζομένων ἢ ὁμαδικῶς ἐν ἡμέρᾳ τινὶ ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Ἐπαρχίας ἢ καὶ ἄλλως ὡς ἤθελεν ὀρισθῆ ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὰς τοπικὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

Ὅσον δὲ περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνδεομένων κινητῶν ἑορτῶν, αὗται τὸ γε νῦν μέλλουσιν ἑορτάζεσθαι κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἀλλασσομένης μόνον τῆς ὀνομασίας ἡμερομηνιῶν, ἥτοι τῆς 14ης Ἀπριλίου, ὑφ' ἣν σημειοῦται κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τὸ ἡμέτερον Πάσχα, ὀνομαζομένης 27ης Ἀπριλίου, κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον, καὶ οὕτω καθεξῆς γινομένου καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς κινητὰς ἑορτάς.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω πρὸς γνώσιν καὶ ἀνάλογον ἐνέργειαν.

Ἐπευχόμενοι δὲ ἔπως εἴη φορὸς εὐλογίας τῇ Ἁγίᾳ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ ὀρθοδόξῳ πληρώματι ἢ ἐπ' αἰσίλοις γενομένη ἡμερολογιακῇ αὐτῇ ἐπανόρθωσις, αἰτούμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ πάντων.

α. ρ. κδ' Φεβρουαρίου κζ'

- † Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Κυζίκου Καλλίνικος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Νικαίας Βασίλειος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Χαλκηδόνος Ἰωακείμ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Δέρκων Καλλίνικος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Προύσης Κωνσταντῖνος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Νεοκαισαρείας Ἀγαθάγγελος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Σηλυβρίας Εὐγένιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Ροδοπόλεως Κύριλλος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
- † Ὁ Ἀνέων Θωμᾶς ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ

Τὸ βιβλίον προσευχῶν.— Ἡ ὀλικὴ ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου καὶ ὁ αἶδ. Τ. Ε. Ρ. Phillips.— Ἡ ἀντιθρησκευτικὴ δράσις τῶν Κομμουνιστῶν.— Ἐκδρομὴ εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους.

Ἡ ἐν σχεδίῳ προταθεῖσα ἤδη ἀναθεώρησις τοῦ Βιβλίου προσευχῶν ἐξακολουθεῖ ν' ἀπασχολῆ ἐν Ἀγγλίᾳ κληρὸν καὶ λαόν. Καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ, φαίνεται, αἰ ἐπ' αὐτῆς συζητήσεις, δὲ δ' εἰπεῖν καὶ αἰ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἀντεγκλήσεις, αἰ πλειστάκις λαμβάνουσαι χώραν μεταξύ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐν ἐπαρχιακαῖς καὶ ἐνοριακαῖς Συνελεύσεσι, μέχρις ὅτου ἢ προταθεῖσα ἀναθεώρησις κυρωθῆ ὑπὸ τοῦ Κοινοβουλίου. Οὕτω, τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ συνήλθον ἐνταῦθα 1800 κληρικοὶ ἀνήκοντες εἰς τὴν προτεσταντίζουσαν μερίδα (Low Church) καὶ μετὰ δίωρον σύσκεψιν ἀπεφάσισαν ἔπως ὀργανώσωσι συστηματικὴν ἀντίδρασιν κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βιβλίου προσευχῶν. Τὸ διέπον τὰς σκέψεις τῶν συνελθόντων κληρικῶν πνεῦμα διετύπωσε μετὰ τὴν σύσκεψιν ὁ αἶδ.

H. W. Hinde εἰς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου εἰπὼν μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς. « Ἐλπίζομεν ὅτι, ὅταν ἢ προταθεῖσα ἀναθεώρησις τοῦ Βιβλίου προσευχῶν τεθῆ ὑπ' ὄψιν τῆς κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον μελλούσης νὰ συνέλθῃ Ἐκκλησιαστικῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, θὰ καταψηφισθῆ ὑφ' ὄλων τῶν λαϊκῶν μελῶν. Ὅταν δὲ ὑποβληθῆ εἰς τὸ Κοινοβούλιον θέλομεν ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐλευθέρας Ἐκκλησίας. Τινὲς τῶν κληρικῶν, ἐν τῇ ὡς ἄνω συνελεύσει, ἠπείλησαν ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν γίνῃ ὀριστικῶς ἀποδεκτὴ ἢ ἀναθεώρησις τοῦ Βιβλίου προσευχῶν, οὗτοι θὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἐπαρχιακὴ Συνέλευσις Λονδίνου, ἥτις πρὸ τινῶν ἡμερῶν συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἐπισκόπου Λονδίνου, ἀπεδέχθη, διὰ πλειοψηφίας σχετικῶς μικρᾶς, τὴν προτεινομένην ἀναθεώρησιν. Κατ' αὐτὴν οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν προτεσταντίζουσαν μερίδα κατεψήφισαν τὴν ἀναθεώρησιν. Ἡ δὲ σημερινὴ Morning Post (ἑφημερὶς συντηρητικῶν ἀρχῶν) ἀναφέρει ὅτι ἔλαβεν ἐπιστολὴν ὑπογεγραμμένην ὑπὸ 14 Βικαρίων Ἀγγλικανῶν Ναῶν τοῦ Λονδίνου, ἐν ἣ οὗτοι δηλοῦσιν ὅτι ἢ ἐνδεχομένη ὀριστικὴ ἀποδοχὴ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βιβλίου προσευχῶν «θέλει ἀποτελέσει πηγὴν πλουσίαν ἀταξίας χωρὶς νὰ δυνηθῆ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν πειθαρχίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ».

Τῇ 29ῃ τρέχοντος μηνὸς πρόκειται νὰ γίνῃ ὀλικὴ ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου ὀρατὴ ἐν Ἀγγλίᾳ. Τοιαύτη ἐγένετο πρὸ διακοσίων ἐτῶν. Τὸ γεγονός, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐκίνησεν ἀπὸ τοῦδε τὴν περιέργειαν τοῦ πλήθους, πρὸς τὸ ὅποιον δίδονται καθημερινῶς διὰ τοῦ τύπου λεπτομερεῖς πληροφορίες περὶ ἐκλείψεων ἐν γένει καὶ τῆς προσεχοῦς τοιαύτης ἰδιαίτερος. Ἐνδιαφέρουσα λίαν ἀπὸ τῆς ἐπόψεως αὐτῆς ὑπήρξεν ἢ διαφωτιστικωτάτη διάλεξις, ἣν ἐποίησατο ὁ πρόεδρος τῆς Βασιλικῆς Ἀστρονομικῆς ἑταιρίας τοῦ Λονδίνου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Πολυτεχνείου τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ, ἥτις εἶχεν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον καὶ συνεπέα τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ὀμιλητὴς ἦτο ἱερεὺς. Ὁ αἶδ. Τ. Ε. Ρ. Φίλιπς, ὅστις ἤδη διατελεῖ πρόεδρος τῆς ὡς ἄνω ἀστρονομικῆς ἑταιρίας, πολλὰκις δέ, ὡς ἀνέφερον ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου του, ἀντιπροσώπευσε τὴν ἑταιρίαν εἰς ἀστρονομικὰ συνέδρια διαφόρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ θαυνοῦ, ἀγαλόγου πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν θέμα ὅπερ ἐπραγματεύθη, ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐκράτησεν ἐν ἀδιαπτῶτι ἐντάσει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πολυαριθμοτάτου ἀκροατηρίου του, ποικίλας τὴν διάλεξίν του διὰ φωτεινῶν προβολῶν καὶ ἐπανειλημμένως καταχειροκροτηθεὶς.

Τὸ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν Tablet, ὄργανον ἐπισημον τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, δίδει εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον αὐτοῦ φρικιαστικὸν ἀπολογι-

σμών τῆς ἀντιθρησκευτικῆς δράσεως τῶν Κομμουνιστῶν τῆς Ρωσσίας. «Δεκάδες χιλιάδων—λέγει—πιστῶν—Ἀρχιεπισκόπων, ἐπισκόπων, ἱερέων καὶ χριστιανῶν—ἐθανατώθησαν, ἐνίοτε δὲ μετὰ σκληρότητος κτηνώδους. Εἰς ἀρχιεπίσκοπος ἐκάη ζῶν» εἰς ἐπίσκοπος ζῶν ἐρρίφθη ἐντὸς ἀοδέστου. Ἄλλος ἐρρίφθη ἐντὸς ὀπῆς ἀνοιχθείσης ἐπὶ παγωμένου ποταμοῦ καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Τρεῖς ἱερεῖς ἐσταυρώθησαν κλπ. Καὶ περαιτέρω «Ὁ ἀθεϊσμός διδάσκεται ἐν τοῖς σχολείοις, ἡ δὲ βλάσφημία ἐλευθέρως ἀκούεται ἐν ταῖς ὁδοῖς. Ἡ εἰσαγωγή βιβλίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς τὴν Ρωσίαν ἔχει ἀπαγορευθῆ, βλάσφημοι δὲ παρωδῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἐπισήμως δημοσιεύονται. Οὐδέποτε ἄλλοτε παρετηρήθη τόσον συστηματικῆ καὶ σατανικῆ ἐκστρατεία κατὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως». Σχολιάζον τὰς πληροφάνειάς ταύτας τὸ περιοδικὸν Church Times παρατηρεῖ ὅτι «παρ' ὄλην τὴν σκληρότητα καὶ συστηματικότητα τοῦ κατὰ τῆς θρησκείας διωγμοῦ, καθ' ἃ ἐπιστέλλει, λέγει, ὁ ἐν Ρίγα ἀνταποκριτῆς αὐτοῦ, ἐπιτροπῆ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἠναγκάσθη πρό τινος νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι αἱ προσπάθειαι αὐτῆς ὅπως ἐκριζώσωσι τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα ἀπεδείχθησαν ἀνίκανοι ὅπως ἀνακόψωσι τὴν ὁρμὴν τοῦ ὁσημέραι αὐξανομένου θρησκευτικοῦ ρεύματος, ὅπερ ἔχει ἐπιδράσει ἤδη ὄχι μόνον τὰ μεγάλα ἐργοστάσια τῶν πόλεων καὶ τὰ χωρία, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἐρυθρὰ στρατεύματα».

Κατὰ τὸν προσεχῆ Αὐγούστον θέλει γίνεαι ἐκδρομὴ εἰς τὴν Ἀνατολὴν μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν κυρίως τοὺς Ἁγίους Τόπους ἐκ μέρους πολυαριθμῶν ἀγγλῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Οἱ ἐκδρομεῖς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ θεοφ. Ἐπισκόπου τοῦ Lewes T.W. Cook θὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν Σμύρνην, τὰς Ἀθήνας, τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα. Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην θὰ λάθωσι τὴν εὐκαιρίαν, λέγουσιν οἱ «Ἐκκλ. Τάϊμς», οἱ ἀποτελέσοντες αὐτὴν νὰ δεχθῶσι τὰς εὐλογίας τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν, τῶν ἡγουμένων τῶν κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν, νὰ θαυμάσωσι τὴν «Μητέρα ὀλοκλήρου τῆς χριστιανωσύνης», ὡς ἀπεκάλεσε, λέγουσιν, ὁ Γιβδων τὸν Ναδν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῆς χριστιανικῆς εὐσεβείας, καὶ νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν Σμύρνην, τὴν τελευταίαν τῶν ἐπὶ τῆς Ἀποκαλύψεως Ἐκκλησιῶν μέχρι τοῦ 1922.

Λονδίνον, 16 Ἰουνίου 1927.

† ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ Βον

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὑπήγετο πρὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὸν Μητροπολίτην Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ἐδρεύοντα ἐν Ἄρτῃ. Πρῶτος δὲ Μητροπολίτης τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὑπῆρξεν ὁ Πορφύριος, οὗ τὸν βίον ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» (ἔτος Δ' ἀριθ. 45, 46, 47, 48). Διὰ νομοθετικοῦ δὲ Διατάγματος τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1833 ἡ Μητρόπολις Ἀκαρνανίας περιέλαβε τὰς ἐπαρχίας Ἀκαρνανίας, (Ἐφημέρου καὶ Βάλτου), Μεσολογγίου, Ναυπακτίας καὶ Ἀγρινίου (Τριχωνίας, ἣτις τότε ἐκαλεῖτο Βλοχός). Δύο δὲ ἐπισκοπαὶ μετὰ τὴν διαχάραξιν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν συνόρων περιήλθον ὑπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Πορφύριον, ὧν προΐσταντο ὁ Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων Δοσίθεος καὶ ὁ Ραδοβιτζίου Γρηγόριος.

Ὁ Ραδοβιτζίου Γρηγόριος κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου Μηλιᾶς τοῦ Σακαρετσίου τοῦ Βάλτου, ὅπερ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πορφύριος ἀποκαλεῖ «χώρον ἀνέκαθεν πρωτολῆστον». Ἐκ τῆς χώρας ὅμως ταύτης προήλθον πολλοὶ τῶν ἀρματολῶν καὶ κλεφτῶν, οἵτινες καθ' ὄλους τοὺς αἰῶνας τῆς τουρκικῆς κατακτήσεως δεινῶς ἐπολέμησαν κατὰ τῶν τυράννων. Ἦτο κεχειροτονημένος Ἐπίσκοπος Ραδοβιτζίου ἐπὶ τουρκοκρατίας. Μετὰ τὴν διαχάραξιν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν συνόρων τὰ πλεῖστα τῶν χωρίων τῆς ἐπισκοπῆς του παρέμειναν εἰς τὴν τουρκικὴν Ἐπικράτειαν καὶ μόνον δώδεκα χωριά περιήλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ ὅποια κατὰ τὴν διοικητικὴν τοῦ νέου Κράτους διαίρεσιν περιελήφθησαν εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλοακαρνανίας. Ἡ Ἐπισκοπὴ Ραδοβιτζίου ὑπήγετο τῷ Μητροπολίτῃ Λαρίσσης, ᾧ ὑπήγοντο καὶ αἱ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡσαύτως περιεληθούσαι ἐπισκοπαὶ Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων, Ζητούνιου, Λοιδωρικίου καὶ Σκοπέλου (νήσου). Τὸ νέον Ἑλληνικὸν Κράτος διηρέθη διοικητικῶς εἰς δέκα νομοὺς¹ καὶ διὰ νόμου ἀπεφασίσθη τῷ 1833, ἵνα ἐν ἐκάστῳ νομῷ ὑπάρχη καὶ εἰς Μητροπολίτην. Συνεπῶς οἱ ἐπίσκοποι Ραδοβιτζίου καὶ Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων, ὧν αἱ ἐπισκοπικαὶ περιφέρειαι περιήλθον εἰς τὸν νομὸν Αἰτωλοακαρνανίας, ἔπρεπε κατὰ τὸν νόμον τοῦτον νὰ θεωρηθῶσιν ὑπεράριθμοι καὶ νὰ ἀπολέσωσι τὰς θέσεις των.

Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐπίσκοποι οὗτοι προσέφεραν ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀγῶνα, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσῃ τοὺς ἀνευ περιθάλψεως καὶ εὐροῦσα τὸ μέσον τοῦτο τῆς οἰκονομίας ἐνέκρινεν ὅπως παραμένωσιν

1. Τὸ Ραδοβιτζιον περιφέρειαι τῶν Ἀγράφων Ἄρτης.

2. Διὰ Δ. τῆς 15 Ἀπριλίου 1833 διηρέθη τὸ Κράτος εἰς δέκα νομοὺς διοικουμένους ὑπὸ Νομαρχῶν, καὶ οἱ Νομοὶ εἰς 42 ἐπαρχίας διοικουμένας ὑπὸ ἐπαρχῶν.

εἰς τὰς θέσεις των διοριζόμενοι προτάσει τῆς Ἱ. Συνόδου ὡς μόνιμοι ἀρχιερατικοὶ τοποτηρηταὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πορφυρίου, ἀσχοῦντες ἕμωσ ὅλα τὰ ἐπισκοπικὰ δίκαια ἐν ταῖς περιφερείαις των, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ Κράτους ἐπίσκοποι. Διὰ δὲ τὸν Ραδοδιτζίου ἐλήφθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδιαίτερα πρόνοια. Ἐπειδὴ ἡ περιφέρειά του ἦτο πολὺ μικρὰ (12 χωρία) παρεκλήθη ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πορφύριος νὰ διορίσῃ τοῦτον καὶ ἐπίτροπόν του ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐκείνῃ τοῦ Νομοῦ, ἐν ᾗ περιελαμβάνοντο τὰ 12 χωρία, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον διὰ τὸ γῆρας του καὶ διὰ τὴν ἀσθενειάν του ἠδυνάτει προσωπικῶς νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ποιμνίον του. Ὅντως ὁ Πορφύριος συμμορφούμενος πρὸς τὴν διαταγὴν ταύτην τῆς Ἱ. Συνόδου (4 Ἰανουαρίου 1834 ἀριθ. 281—348 ἐν Ναυπλίῳ) διὰ τὴν ἑκτασιν τῆς Ἐπισκοπῆς του καὶ τὸ πολυπαθὲς γῆρας του ἠναγκάσθη νὰ ἐμπιστευθῇ περὶ τὰ μέσα τοῦ 1834 εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ραδοδιτζίου Γρηγόριον Ρεγκούταν τὴν πνευματικὴν ἐπίσκεψιν τῶν μερῶν τοῦ Ἀγρινίου, τῆς Κουρήτιδος καὶ τῆς Ναυπακτίας. Τίνι τρόπῳ ἐπολιτεύθη ὁ ἅγιος Ραδοδιτζίου κατὰ τὴν πνευματικὴν ἐπίσκεψιν τῶν χωρῶν τούτων ἀρκούντως ἐξετέθησαν ἐν τῇ δίψ τοῦ Πορφυρίου. Παιθεὶς δὲ παρὰ τῆς Συνόδου ἐνετάλη νὰ ἐκλέξῃ Μονὴν πρὸς ἐγκαταδίωσιν του καὶ τοιαύτην ἐξέλεξε τὴν Μονὴν Τατάρνης μετὰ τινὰς ἀντιρρήσεις. Ἐκεῖ δ' ἐτελεύτησε τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1837 χωρὶς νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου τὰς δρισησίας πρὸς περιθαλψίν του τοσοσάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα. Ὅστις θελήσῃ νὰ λάβῃ ἰδέαν τινὰ τῆς ἀγραμματοσύνης τῶν χειροτονουμένων ἐπισκόπων ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ἔχει νὰ κάμῃ ἄλλο τι, εἰ μὴ νὰ ἀναγνώσῃ τὸ κάτωθι ἔγγραφον τοῦ ἐπισκόπου Γρηγορίου. Ὁπερ ἐπὶ τούτῳ καταχωροῦμεν. Πῶς Μητροπολίται πολλάκις μεγάλης μορφώσεως προέβαιον εἰς χειροτονίαν τοιούτων ἐντελῶς ἀγραμμάτων ἐπισκόπων; Καὶ πῶς λοιπὸν ἀνεμνομεν τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαοῦ παρὰ τοιούτων ἀνωτάτων λειτουργῶν, οἵτινες δὲν ἤξευρον οὐδὲ τὸ ὄνομά των νὰ ὀρθογράψωσιν:

«Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην τῆς ἐπισκοπῆς Ἀκαρνανίας, διαταγὴν τῆς ἱεράς συνόδου ὁμοῦ μὲ τῆς ἐπισκοπῆς ἔλαδον ἀναγνώνοντάς την εἶδα νὰ μὲ διωρῆξῃ εἰς ποίων διατηρούμενον μοναστήριον θέλω νὰ πηγένω διὰ νὰ ἡσιχάσω διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὴν Ἐπισκοπὴν. Ἐπειδὴ καὶ τι εἶναι γνωστὸν πῶσον καιρὸν λήπομαι ἀπὸ τὸ ὀσπίτιόν μου καὶ περισσότερον ὅπου ἐπαραινίθην ἀπὸ τὰ γράμματα τῆς μητρὸς μου καὶ ὑποψιάζομαι μήπως καὶ δὲν τὴν προφθάσω ἐπειδὴ καίτι ἔμαθον ὅσο εἶνε βραχέως εἰς κίνδυνον τοῦ θανάτου ἔχοντας καὶ ἄλλας ἀναγγέας ὑποθέσεις μου νὰ τὰς κατορθώσω διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὴν ἐπισκοπὴν νὰ με συγχωρέσῃ καὶ μὲ τὸν ἐρχομόν μου θέλω δόσω

τὴν γνώμην μου μάλιστα ἐγὼ ἀφοῦ ἠξέδροντας θέλω ζητήσω γνώσιν καὶ ἐκείνω ὅπου ἠθελα γνωρῆσι ὃ ἐπησκοπή πρὸς ὄφελιάν μου καὶ μένω μὲ τὸ σέβας»

Ἰούλιον 1835 Ἀγρινίον

ὁ Ραδοβιδίου γρηγόριος»

Ἐν ἄλλῃ ἀναφορᾷ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1836, πλήρει ἀνορθογραφίων, αἰτεῖται τὴν συγχώρησιν τῆς Ἱ. Συνόδου.

Ὁ δὲ ἄλλος κληρὸς ἦτο ἐτι ἀμαθέστερος, ὥστε περιωρίζετο εἰς τὴν ἀσκησιν τῶν λειτουργικῶν του καθήκοντων χωρὶς νὰ δύναται νὰ διδάσκῃ ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν λαόν. Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1834 γράφων ὁ Ἐπαρχος Ναυπάκτου πρὸς τὴν Νομαρχίαν λέγει «Ἡ παχυλὴ ἀμάθεια, ἣτις ἐπιπολάζει καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὸν κληρὸν, ὥστε δὲν δύνανται τὸ παράπαν νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὸν λαόν πρὸς φωτισμὸν του». (ἀρχεῖον).

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πορφυρίου (18 Αὐγούστου 1838) διορίσθη τριμελὴς ἐπιτροπὴ παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Χρυσάνθου Κωνοφάου, Ἀρχιμανδρίτου Ἰωαννικίου Ἀγγελέτου καὶ Ἀρχidiaκόνου Γερασίμου Ζαλογγίτου πρὸς διοίκησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων τῆς εὐρείας ἐπισκοπικῆς περιφερείας Αἰτωλοκαρνανίας. Ὁ Ἰωαννίκιος Ἀγγελέτος κατ' Αὐγούστον τοῦ 1840 ἀπεβίωσε καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 8809 τῆς 28 Αὐγούστου 1840 ἐγγράφου τῆς διέταξε τὸν Ἀρχidiaκόνον Γεράσιμον Ζαλογγίτην, ἵνα μόνος διευθύνῃ τὰ τῆς ἐπισκοπῆς μέχρι νεωτέρας τῆς διαταγῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκκλησιαστικὸς ἐπίτροπος τῆς ἐπισκοπῆς Ἀκαρνανίας». Τῇ 11 δὲ Σεπτεμβρίου 1840 διορίσθησαν καὶ δύο μέλη ἱερεῖς, ὁ μὲν Ἰωάννης Σακελλάριος ἀντὶ τοῦ Χρυσάνθου Κωνοφάου, ὁ δὲ Νικόλαος Χαλκιάπουλος ἀντὶ τοῦ ἀποδιώσαντος Ἰωαννικίου Ἀγγελέτου, ἣτις διηύθυνε τὴν ἐπισκοπὴν μέχρι τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐπισκόπου Γερασίου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχidiaκόνου Γερασίμου Ζαλογγίτου, οὗ τὸν βίον ἐν σκιαγραφίᾳ παρατίθημι, ὡς ἠδυνήθη νὰ συντάξω τοῦτον ἀναδιψῶν τὸ ἀρχεῖον τῆς Μητροπόλεως.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Γερασίμου Ζαλογγίτου κατήγετο ἀπὸ τοῦ ἠρωϊκοῦ Ζαλόγγου, μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ὁποίου κατέφυγεν εἰς Πρέβεζαν. Ὁ πατὴρ του ἱερεὺς Δημήτριος διορίσθη ἐφημέριος τοῦ ἐν Πρέβεζῃ ναοῦ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Ὁ Γεράσιμος κατὰ κόσμον ὠνομάζετο Γρηγόριος. Εἶχε δὲ ἑτέρους δέκα ἀδελφοὺς. Ὁ Ἄλῃ Πισὰς ἐκάλεσε τὸν δεκαοκταετῆ Γρηγόριον εἰς Ἰωάννινα διὰ νὰ τὸν εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἄλλ' ὁ πατὴρ του ἐφυγάδευσε αὐτὸν εἰς τὸν ἐν Ἄρτῃ ἀρχιεπίσκοπον Πορφύριον, ὅστις παραλαβὼν αὐτὸν ὑπὸ τὴν πατρικὴν του μέριμναν ἐχειροτόνησεν ἀκολούθως εἰς διάκονον καὶ διὰ βίου εἶχεν αὐ-

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Ἐθαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἐορτὴν	Ἦχοι
ΙΟΥΛΙΟΣ	3	Κυριακὴ Γ' Ματθαίου	Κυριακὴ Γ'	Γ'	β'
	10	> Δ' Ματθαίου	Κυριακὴ Δ'	Δ'	γ'
	17	> Ἀγίων Πατέρων	Κυριακὴ Ἀγ. Πατέρων	Ε'	δ'
	24	> Στ' Ματθαίου	Κυριακὴ Στ'	Στ'	πλ. α'
	31	> Ζ' Ματθαίου	Κυριακὴ Ζ'	Ζ'	πλ. β'

τὸν μετ' αὐτοῦ, ἐπὶ 25 ἔτη, μέχρι τοῦ θανάτου του. Κατὰ τὴν πολιαρκίαν τοῦ Μεσολογγίου συνειργάζετο μετὰ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιερέως Ἰωσήφ τοῦ Ρωγῶν. Κατὰ τὴν ἐξοδὸν τοῦ Μεσολογγίου (10 Ἀπριλίου 1826) ἐσώθη. Μετὰ τὴν ἐπανάκτησιν τοῦ Μεσολογγίου ἐπανήλθε καὶ διορίσθη Ἀρχιδιάκονος τῆς Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας. Τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1837 ἐνετάλη νὰ ἐνεργήσῃ αὐτοπροσώπως ἐκλογὴν Ἡγουμένουσυμβουλίου τῆς Μονῆς Προυσοῦ, ἣν μεταβάς ἐνήργησε κατὰ Ὀκτώβριον ἰδ. ἔ.

Κατὰ τὴν ἀρχιερατείαν τοῦ Ἱεροθέου δὲν φαίνεται λαβῶν ἐνεργῶν ὑπηρεσίαν. Μετὰ τὴν καθάρεισιν ὁμοῦ τούτου ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1847 ἀνέλαβε πάλιν τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μόνος ὑπὸ τὸν τίτλον «Γενικὸς Ἐκκλησιαστικὸς Ἐπίτροπος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας» πλὴν τῆς Εὐρυτανίας, ἣτις ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Καλλιδρόμης Δοσιθέου, ὑπήχθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας καὶ διωκεῖτο ὑπ' αὐτῆς. Ἀλλὰ ὁ Ζαλογγίτης δικταχθεὶς παρὰ τῆς Συνόδου διώρισεν ἐν Εὐρυτανίᾳ «γενικὸν ἐπίτροπον ἐπὶ τῶν ἐπιτρόπων τῶν γάμων» τὸν πρῶτον ἡγουμένον Προυσοῦ Καλλίνικον Ἀθανασιάδην. Προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας ἐν τῇ διακονίᾳ τούτῃ. Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1847 ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ ἐχειροθετήθη Ἀρχιμανδρίτης.

Κατὰ Μάρτιον δὲ τοῦ 1852 ἀσθενήσας ἤτήσατο παρὰ τῆς Ι. Συνόδου ἀδειαν διὰ νὰ μεταδῆ εἰς Ἀθήνας, ἣτις καὶ τῇ παρεσχέθη (22 Μαρτίου 1852 ἀριθ. 2627). Ἐν ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (16 Δεκεμβρίου 1852 ἀριθ. 5289) πρὸς τὸν Νομάρχην Αἰτωλοακαρνανίας ὁ Ζαλογγίτης φέρεται ὡς μὴ ὑπάρχων πλέον ἐν τοῖς ζῶσιν: «ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τοῖς ζῶσιν». Ὡστε ὁ θάνατός του πρέπει νὰ ζητηθῆ ἀπὸ τῆς 22ας Μαρτίου μέχρι τῆς 16 Δεκεμβρίου 1852. Ἀπέθανεν ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐκηδεύθη ἐν τῇ ναῶ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος ἐν τῇ εἰσόδῳ πλησίον τοῦ τάφου τοῦ γέροντός του Πορφυρίου. Ἐν ταῖς πολιαρκίαις τοῦ Μεσολογγίου ἔπεσαν ἐνδόξως δύο ἀδελφοὶ του. Τὸν ἄνδρα ἐξυμνεῖ διὰ τὸν μέγαν πατριωτισμὸν του ὁ Πρωτοσύγκελλος Ἀμβρόσιος Φραντζῆς ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἱστορίᾳ. Τὸ ὄνομά του ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερον εὐλογούμενον ὑπὸ τῶν γερόντων τοῦ Μεσολογγίου. Εὐτυχεῖς

οἱ κληρικοὶ οἱ διὰ τῶν ἀγῶνων τῶν ἀφέντες ὑστεροφημίαν, διότι οἱ ἄνθρωποι μὲν παρέρχονται, ἀλλὰ τὰ ἔργα αὐτῶν παραμένουσιν.

Ο ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ἔτος δὲν παρήλθεν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πορφυρίου καὶ οἱ πολιτικοὶ ἤρξαντο νὰ ἐπιβάλλωσι χεῖρας εἰς τὰς καθαρῶς πνευματικὰς ὑποθέσεις. Ἐξ ἐγγράφου τῆς ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπῆς (9 Ἀπριλίου 1839) βεβαιοῦται, ὅτι πολλοὶ δήμαρχοι, οἰκειοποιούμενοι καθήκοντα ἐπισκοπικῶν ἐπιτρόπων, ἐξέδιδον ἀδείας γάμων. Ἡ Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ζαλογγίτου διώκησε μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1841, ἦτοι ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1838—16 Ὀκτωβρίου 1841, ὅτε ἀπεφασίσθη ὅπως διορισθῆ Ἐπίσκοπος προτάσει τῆς Ι. Συνόδου. Ἡ Σύνοδος διὰ τὴν ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας προὔτεινε τὸν Ἐπίσκοπον Ἐπιδαύρου Διμητρᾶς Ἱεροθέου, ὅστις ἐναρχομένου τοῦ 1842 κατελθὼν εἰς Μεσολογγίον ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 1842 ἀπέδωκεν ὀδοιπορικὴν περίπτου ὁ ἐπίσκοπος Καλλιδρόμης Δοσιθέος, χρηματίσας μέλος τῆς Α' Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ διὰ Β. Δ. ἠνώθη ἡ ἐπισκοπὴ αὕτη μετὰ τῆς Ἀκαρνανίας ὀνομασθείσης «Ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας». Τὸ ἀρχεῖον τῆς ἐπισκοπῆς Καλλιδρόμης, τὸ ὁποῖον θὰ διεφώτιζε καὶ σήμερον πολλὰ σημεῖα τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν μετεκομίσθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Αἰτωλοακαρνανίας, διότι οἱ ἀνεψιοὶ του αὐθαίρετως κατεκράτησαν τοῦτο, ἀν καὶ ὁ Ἱεροθέος ἐπανειλημμένως ἐζήτησε τοῦτο, ὡς πληροφοροῦμεθα ἐξ ἐγγράφου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Θεοφίλου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (ἀριθ. 472 21 Μαΐου 1853). Ὡς ἐπίσκοπος Ἀκαρνανίας διετέλεσεν ὁ Ἱεροθέος ἐπὶ πάντε ἔτη. (Ἐγγράφον Ι. Συνόδου 17ης Ὀκτωβρίου 1851 ὑπ' ἀριθμὸν 1487). Τῷ 1845 διετέλεσε συνοδικός. Ἐκ τῶν διατηρουμένων ἀρχείων τῆς ἐπισκοπῆς δὲν φαίνεται, ὅτι εἰργάσθη σπουδαίως ἐν Αἰτωλοακαρνανίᾳ. Τούτου ἀρχιερατεύσαντος, οἱ ἱερεῖς τῆς Αἰτωλοακαρνανίας κατ' Αὐγούστον τοῦ 1846 ἔδωκαν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Ἐθαγγελίου τὸν ἐξῆς ὅρον: «Ὁρκίζομαι νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν βασιλέα, ὑπακοήν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πολίτου καθήκοντα».

Μέχρι τῶν μέσων τοῦ 1847 τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς παρουσιάζουσιν αὐτὸν ὡς ἀρχιερέα τῆς Αἰτωλοακαρνανίας. Τῷ 1847 ἡ Ι. Σύνοδος, ἐκ πάντε μόνον μελῶν ἀποτελουμένη, καθήρεσε τοῦτον ἐπὶ κανονικοῖς ἐγκλήμασιν. Ἡ καθάρεισίς του ὁμοῦ αὕτη δὲν ἐξετελέσθη, διότι ὁ Ἱεροθέος μεταβάς εἰς Ζάκυνθον δὲν ἔλαβε γνώσιν ταύτης καὶ ἀργότερον ἠκυρώθη. Ἐν τούτοις ὁ Ἱεροθέος δὲν ἀνέλαβε πλέον τὰ ἀρχιερατικά

1) Ἐγκύκλιος Ι. Συνόδου σελίς 373.

του καθήκοντα καὶ κατ' ἰδίαν του ἐπιθυμίαν ἀποθιγνὼν ἐτάφη ὡς ἀπλοῦς μοναχὸς ἐν τῇ Μονῇ Πετράκη (1 Ἰουλίου 1851). Τούτου καθαιρεθέντος, τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας ἀνέλαβεν ἀθῆς ὁ Γεράσιμος Ζαλογγίτης ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1847 μέχρι τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Θεοφίλου (14 Σεπτεμβρίου 1852).

Λογμ. ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ
Ἱεροκήρυξ Ἀχαρνῆς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ χριστιανικὰ παναθήναια.

Αὐτὸν τὸ χαρακτηρισμὸν ἀπέδωκε χθὲς ἐπίσημος ξένος παρακολουθήσας τὴν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐνώπιον τῶν μεγαλοπρεπεστάτων μνημείων θαυμασίαν ἀληθῶς ἐορτήν, τὴν ὅποιαν πρὸ τριετίας ἔχει καθιερώσει ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην τοῦ πρώτου κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Κόσμος ἀπείρους κατέκλυσε χθὲς πάλιν τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου χώρου καὶ προσηχήθη μὲ μεγάλην κατάνυξιν. Ἀνεγνώσθη ἡ δημηγορία τοῦ Παύλου, πολὺ δὲ εὐλογως ὁ ὁμιλήσας ρήτωρ ἐξήρε τὸ γεγονὸς ὅτι παρ' ὅλας τὰς περιπετείας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τοσοῦτους αἰῶνας ἀκούεται ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν ἡ ὑπερθαύματος ἐκείνη δημηγορία, ἡ ὅποια ἐδημιούργησε τὸν κόσμον. Αἱ χιλιάδες τῶν Ἀθηναίων ἀπήλθον ἀπὸ τὴν ὠραιότατην τελετήν. διεξαχθεῖσαν λαμπρῶς, βαθέως συγκινημένοι. Πολυάριθμος βυζαντινὸς χορὸς ἔψαλλε μελωδικώτατα τὰ ἱερά ἄσματα. Ὃταν δὲ κατέβη ἀπὸ τοῦ βράχου ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὁ λαὸς τὸν ὑπεδέχθη μὲ ἀληθινὴν λατρείαν καὶ ἔσπευσε ν' ἀσπασθῇ τὴν δεξιάν του, φωνάζων «ἄξιος», «ἄξιος».

«Ἐλευθερον Βῆμα»

Προσοχὴ εἰς τὰ σχολεῖα.

Ἐφημερίδες τῆς μακεδονικῆς πρωτευούσης γέμουσι λεπτομερειῶν περὶ τῆς δράσεως τοῦ κομμουνισμοῦ μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῶν μακεδονικῶν σχολείων, καὶ ἰδίᾳ τῶν περιφερειῶν Δράμας καὶ Καβάλλας. Ἐν Μακεδονίᾳ, κατὰ εὐεξήγητον προτιμησῶν, ἡ διείσδυσις τῆς κομμουνιστικῆς π. ο. παγὰνδ εἰς τὰς τάξεις τῶν παιδίων καὶ τῶν ἐφήβων παρουσιάζεται οὕτω σαταμικῶς γενομένη, ὥστε νὰ ἐμφανίζεται ὡς ὄργανωσις μετ' ἰδίων μάλιστα ἀποκρύφων δημοσιογραφικῶν ὀργάνων. Ἐσχηματίσθησαν μεταξὺ τῶν μαθητῶν «φραξίαι», «ἀχτίδες» καὶ «τυρήνες ἀοράτων» μετὰ «πυρηνάρχων» καὶ ἄλλων «ἐπιτελῶν», ἐν δὲ τοῖς δημοσιογραφικοῖς τῶν ὀργανοῖς ἀναμασσῶνται ὑπὸ τῶν ἐτινωδῶν καλαμῶν τῶν νεαρῶν προσηλυτῶν τοῦ κομμουνισμοῦ τὰ γνωστὰ περὶ ἀστικῆς τάξεως φληναφήματα καὶ τὰ δὴ χειρίωτον ἐμπαιγμῶν καὶ ὑβρίων κατὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος.

Ἡ ἀντίδρασις.

Δεν εἶνε ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν γίνεται ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης λόγος περὶ τῆς ἐκμεταλλεῦσεως ταυ-

της τῶν μικρῶν ἑλληνοπαίδων ὑπὸ τῆς Γ' Διεθνούς. Καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, ὅτι μία ἐκ τῶν διακλαδώσεων, ἡ σπουδαιότερα ἴσως, τῆς Γ' Διεθνούς εἶνε ἡ Διεθνὴς τῆς Νεολαίας, ἡ ὅποια δρῶσα δραστηρίως μεταξὺ τῶν νέων τῶν διαφόρων χωρῶν, δηλητηριάζει τὴν νέαν γενεάν διὰ τοῦ ἰοῦ τῆς κομμουνιστικῆς «ἰδεολογίας», εἶνε δὲ γνωστὸν πόσον ἡ νεαρὰ εὐδιεγερτος ἡλικία εἶνε εὐεπιφορος εἰς τὰ νομιζόμενα καινὰ καὶ ἀλόγιστος εἰς τὸ τολμᾶν. Τὸ Κράτος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παρῖδῃ τὴν κατάστασιν ταύτην. Δέον νὰ ἀποκτήσῃ κελογισμένην καὶ συγχροισμένην ἐκπαιδευτικὴν πολιτικὴν, ἐπιστρατεύουσα πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐξιδεώσῃ καὶ φρονηματίσῃ τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν, τὸ πρότερον δὲ καὶ κυριώτατον μέσον τῆς ἠθικῆς ἐξευγενίσεως τῶν νέων εἶνε ἡ θρησκεία.

Θρησκεία καὶ Ἐπιστήμη.

Κατὰ τὸ τελευταῖον ἐν Βολονίᾳ ἐπιστημονικὸν συνέδριον ὁ παραστάς πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας κ. Μουσολίνι ἐν τῷ λόγῳ, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε, εἶπε καὶ ταδε τὰ λίαν ὀρθὰ περὶ τῶν σχέσεων Θρησκείας καὶ Ἐπιστήμης: «Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία—εἶπεν—ὅτι ἡ Ἐπιστήμη δὲν τείνει πρὸς τὰ ὑψηλότερα τέλη καὶ ὅτι, ἀφοῦ ἐξηγήσῃ τὸ πῶς τῶν φαινομένων, δὲν ἐπιζητεῖ περαιτέρω μετ' ἀνησυχίας νὰ ἐξηγήσῃ καὶ τὸ διατὶ αὐτῶν. Κατὰ τὴν ταπεινὴν μου ὄμωσις γνώμην, δὲν πιστεύω ὅτι θὰ κατορθώσῃ ποτὲ ἡ Ἐπιστήμη νὰ ἐξηγήσῃ τὸ διατὶ τῶν φαινομένων. Πιστεύω ὅτι θὰ ἀπομένῃ πάντοτε μία ζῶνῃ μυστηρίου, εἰς τοῖχος κλειστός, πρὸ τοῦ ὁποίου τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα θὰ κλίνει, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὀφείλῃ νὰ ἐπιγράψῃ ἢν λέξῃ «Θεός». Ἐντεῦθεν φρονῶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ σύγκρουσις μεταξὺ τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Θρησκείας. Πρόκειται περὶ πολεμικῆς γενομένης πρὸ εἰκοσίων ἢ τριακοντα ἐτῶν, ἀποτελούσης σήμερον ἀπλὴν ἀνάμνησιν, ἐπέκεινα δὲ τῆς ὁποίας ἡ σημερινὴ γενεὰ ἐπετέλεσε γενναίας προόδους. Ἡ Ἐπιστήμη ἔχει τὸ ἰδικὸν τῆς πεδίου δράσεως: τὸ πεδίου τοῦ πειράματος. Καὶ ἡ θρησκευτικὴ πίστις ἔχει τὸ ἑαυτῆς: τὸ πεδίου τοῦ πνεύματος. Ἐλεγε ποτὲ τις διαπορῶν: «τί ἀξίζει ἡ πᾶσα φιλοσοφία τοῦ κόσμου ὅταν δὲν με διδάσκῃ νὰ ὑπομένω μιαν ὀκυμασίαν; Ἀρκεῖ εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὑψίστων σκοπῶν τῆς ζωῆς».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου συνήλθε σήμερον ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος εἰς συνεδρίαν. —Διὰ τὸ β' ἐξάμηνον τοῦ τρέχοντος ἔτους ὡς κληρικὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου προσεκλήθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Παροναξίας Ἱερῶθεος καὶ Φθιώτιδος Ἰεῦκοβος.

—Κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίαν τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου ὑπεβλήθη ἡ Ἐκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἰδεῶν

τῶν ἐκπαιδευτικῶν μεταρρυθμιστῶν καταρτισθείσης ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας Ἐπιτροπείας.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν προέστη τῆς σχολικῆς ἑορτῆς τῶν νυκτερινῶν Σχολῶν Ἐμποροῦπαλλήλων πρὸ μεσημβρίας, μετὰ μεσημβρίαν δέ, περὶ ὄραν ἦν, τῆς σχολικῆς ἑορτῆς ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον ἰδρυθέντων ὑπ' αὐτῆς ἐπὶ Κατηχητικῶν Σχολείων ἐν τοῖς ναοῖς Ἁγ. Ἐλευθερίου (Ἁρεως), Ἁγ. Δημητρίου Ἀμπελοκήπων, Ὁσ. Μελετίου, Ἁγ. Γεωργίου (πρ. Β'. Νεκροταφείου), Ἁγίας Αἰκατερίνης (κάτω Πετραλώνων), Ἁγ. Φιλίππου, Ἁγ. Παντελεήμονος Ἰλισσοῦ. Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν διδαξάντων ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις Χαρ. Λέδε, πτυχιούχου τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐκθεσιν τῆς λειτουργίας αὐτῶν, ὁ Μακ. ἀπηύθυνε παραινέσεις πατρικᾶς πρὸς τοὺς συνηθροισμένους παῖδας καὶ ἔδωκεν εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀντίτυπον Ἱεράς Κατηχήσεως. Μετὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, περὶ ὧν εἰδικὸς γενήσεται λόγος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μεταβᾶς εἰς Ν. Φάληρον περὶ ὄραν 7ην προέστη τῆς ἑορτῆς τῆς ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Κυριῶν Ν. Φαλήρου ἰδρυθείσης νυκτερινῆς Σχολῆς, λαμπρῶς διεξαχθείσης ἐνώπιον τοῦ ἀνεγειρομένου μεγαλοπρεποῦς ναοῦ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου. Τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας μεταβᾶς εἰς Βουλιαγμένην προέστη τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁρφανοτροφείου, αὐθημερὸν δὲ περὶ ὄραν 6 τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀσύλου Ἁγίου Σπυρίδωνος Πειραιῶς, ἐν μέσῳ πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου διεξαχθείσης ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Διδασκαλείου θηλέων Πειραιῶς.

— Πληροφορηθεὶς ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὅτι ἐντὸς κυτίων σιγαρέτων τίθενται ἄσμενοι εἰκόνας ὑποθάλλουσαι τὴν διαφθοράν, ἀπηύθυνεν ἔγγραφον πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα Πρωτοδικῶν καὶ παρεκάλεισεν αὐτὸν ὅπως ἀνακόψῃ τὴν νέαν ταύτην προπαγάνδαν τῆς διαφθορᾶς.

— Μετὰ μεγάλης λαμπρότητος ἐτελέσθη τὴν ἐσπέραν τῆς παρελθούσης Τετάρτης ἡ ἑορτὴ εἰς μνήμην τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀπ. Παύλου ἐν Ἀθήναις. Ἡ ἑφημερὶς «Σκριπ» ὡς ἐξῆς περιέγραψεν αὐτήν. «Κατὰ τὴν ἀξιεπαίνως τηρουμένην ἀπὸ τριετίας ὑπὸ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν συνήθειαν ἐγένετο καὶ χθὲς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔκαμε τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις κήρυγμα τοῦ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἡ καθιερωθεῖσα πανηγυρικὴ τελετὴ τὴν 61]2 μ. μ. παρισταμένου καὶ χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, καὶ τῶν Συνοδικῶν ἀρχιερέων καὶ σύμπαντος τοῦ Κλήρου Ἀθηνῶν, ἀντιπροσώπων δὲ πλείστων χριστιανικῶν σωματείων.

Εἰς τὸν ὑψηλότερον βράχον τῆς Πνυκὸς ὑψοῦνται τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ τὰ ἱερά λάβαρα τῆς ἐκκλησίας, περιβάλλοντα δὲ ἀπὸ πλῆθος κόσμου πάσης κοινωνικῆς τάξεως ἐκτὸς τῶν «ἐν τ ἑ λ ε ι», τῶν ἀνθρώπων τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν πολιτικῶν, οἵτινες λάμπουν πάντοτε διὰ τῆς ἀπουσίας των εἰς τοιοῦτου εἶδους

τελετᾶς. Καὶ ὁμως τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὴ δόξα διὰ τὴν Ἑλλάδα. Διότι ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως ἀνέλαμψε τὸ φῶς τῆς θείας διδαχῆς καὶ ἐγνώσθη ὁ «Ἄγνωστος Θεὸς» τῶν Ἀθηναίων τὸ πρῶτον κατονομασθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου, τοῦ ὁποίου τὸ κήρυγμα διηγωνίσθη καὶ θριαμβεύει ἤδη ἀπὸ 19 αἰῶνων.

Τὸ θέαμα εἶνε ἐπιβλητικώτατον ψάλλεται ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Χορὸς Βυζαντινὸς ἐκ τῶν καλλιτέρων ἱεροψαλτῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀποδίδει ἀρμονικώτατα τὰς μουσικὰς συνθέσεις τῶν τροπαίων τῆς ἑορτῆς. Καὶ ἀντηχεῖ εἰς τὸ ὑπαθρον τὸ μελωδικώτατον ᾠσμα «Τὰ κατὰ πόλιν δεσμὰ καὶ τὰς θλίψεις σου τίς διηγῆσεται, ἔνδοξε Ἀπόστολε Παῦλε; τοὺς κόπους, τοὺς μόχθους, τὰς ἀγρυπνίας, τὰς ἐν λιμῶ καὶ δίψῃ κακοπαθείας, τὰς ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι, τὴν σαργάνην, τὸς ραβδισμούς, τοὺς λιθασμούς, τὸν βυθόν, τὰ ναυάγια; κλπ.»

Ὁ πάντοτε ὑπερέχων κατὰ τὴν φωνὴν καὶ τὸ κανονικὸν τῆς ἀπαγγελίας ἀρχιδιάκονος τῆς Μητροπόλεως ἐκφωνεῖ τὴν ἐκτενῆ δέξαιν.

Ὁ καλλιφωνότατος διάκονος τῆς ἁγίας Εἰρήνης κ. Ἀρχάδιος ἀναγινώσκει τὰς σχετικὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Κορινθίους καὶ τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ περὶ «ἀγάπης» διδασκαλίαν. Μεθ' ὃ ὁ ἀ' Γραμματεὺς τῆς Ἱεράς Συνόδου κ. Ρουμπάνης μὲ εὐφράδειαν καὶ πολλὴν δύναμιν λόγου ἀναπτύσσει τὰ περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὡς φιλοσόφου καὶ ἀποστόλου τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ τελετὴ λήγει μὲ τὸ τροπάριον τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ μουσικὴ τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν παιανίζει θούριον πρὸς τιμὴν τῶν κατερχομένων ἱερῶν λαβάρων καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Τὰ πλήθη ἐνθ' υσιῶντα κατέρχονται τοῦ Ἱεροῦ Βράχου καὶ διαλύονται ἐν πλήρει τάξει.»

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Δι' ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς τῆς λεγομένης Ἀρχιερατικῆς ἐν Κάρλοβιτς Συνόδου τῆς ὑπερορίου ὀρθοδόξου ρωσικῆς Ἐκκλησίας «πρὸς τὸ ποιμνιον τῆς δυτικο-ευρωπαϊκῆς ἐπαρχίας· καθίσταται γνωστὸν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ «Σύνδος» ἐστέρησε τὸν μητροπ. Εὐλόγιον τὸ δικαίωμα τῆς διακυβερνήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἐπαρχίας καὶ ἔθεσεν αὐτὸν εἰς ἀργίαν μέχρι οὗ ἐπιδείξῃ μετάνοιαν. Ἡ διοίκησις τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀνετέθη πρὸς καιρὸν εἰς τὸν ἐν Λονδίνῳ διατρίβοντα ἀρχιεπίσκοπον Σεραφεῖμ. Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ μητροπ. Εὐλόγιος δὲν ἤθελεν ὑπακούσει εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἡ ἐγκύκλιος ἐπάγεται ὅτι ὁ τε κληρὸς καὶ τὸ ποιμνιον δὲν πρέπει νὰ κοινωνῶσι πρὸς τὸν Εὐλόγιον, ἵποτασσόμενοι εἰς τὸν ἀρχιεπ. Σεραφεῖμ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἀνεγράψαμεν ἤδη ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» ὅτι ὁ Μακαρ. μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Διονύσιος, ἐπισκεφθεὶς καὶ τὴν Σόφίαν, συνεπέα παρακλήσεως τοῦ μητροπ. Σόφιας ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ βασιλέως τῆς Βουλγαρίας Βόριδος ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ βουλγαρικῷ ναῷ, ἔχων συλλειτουργ-

γούς τὸν βούλγαρον μητροπολίτην Σόφιας Στέφανον καὶ τρεῖς ἄλλους ἐπισκόπους. Ὁ Μακαρ. μητροπ. Διονύσιος, συνειδὼς τὴν ἐντύπωσιν ἥτις, ὡς εἶκός, θὰ παρήγετο εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκ τῆς ἀντικανονικῆς ταύτης πράξεως, μόλις ἐπανακάμψας εἰς τὰ ἴδια ἔσπευσε ν' ἀναγγείλῃ τὸ πρᾶγμα πρὸς τὸν Παναγ. Πατριάρχην Κων. πόλεως διὰ γράμματος, ὅπερ, μεταξὺ ἄλλων, διαλαμβάνει περὶ τοῦ ζητήματος οὕτου καὶ τὰ ἀκόλουθα:

«... Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ὀνομαστηρίων τοῦ βασιλέως Βόριδος ὁ Σεβ. Μητροπ. Σόφιας Στέφανος παρεκάλεσέ με νὰ τελέσω τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐν τῷ ναῷ, τῷ ἀνεγερθέντι ὑπὸ Ρώσου μονάρχου εἰς μνημεῖον τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Βουλγαρίας. Παρακινούμενος ὑπὸ τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἐξιδιασμένης πρὸς με προοχῆς τοῦ βασιλέως Βόριδος, ἐνισχυόμενος δὲ καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς τὰς βουλγαρούς ἀγαθῶν διαθέσεων καὶ τῆς συμπαιθείας, μάλιστα δὲ πεποιθὼς εἰς τὴν εὐμένειαν καὶ τὴν σοφίαν τῆς Ὑ. Παναγιότητος, ἐδέχθην τὴν πρότασιν καὶ τῇ 15 τοῦ Μαΐου ἐτέλεσα ἐν τῷ ἐν Σόφια ναῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου Νέβσκη τὴν θεῖαν λειτουργίαν συλλειτουργοῦς ἔχων τὸν μητροπ. Στέφανον καὶ τρεῖς ἄλλους ἐπισκόπους. Κατὰ τὴν λειτουργίαν, ἰὸ πρῶτον ἐν Βουλγαρίᾳ μετὰ διακοπῆν 50 ἐτῶν ἐμνημόνευσα τὸ ὄνομα τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, εἶτα δὲ καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν λοιπῶν Μακαριωτῶν πατριαρχῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων, τῶν Προέδρων τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Θὰ ἔπρεπε νὰ ἴδητε ὁποῖον ἐνθουσιασμὸν προὐκάλεσεν ἡ μνημόνευσις αὕτη ἐν ταῖς καρδίαις δεκάδος χιλ. ἀδῶν πανηγυριστῶν, οὓς μόλις περιελάμβανεν ὁ τεράστιος μεγαλοπρεπὴς ναός. Πολλοὶ ἔκλαιον ἐκ τῆς συγκινήσεως, εἶτα δὲ μεγαλοφώνως μὲ ἠὺχαρίστησαν προσερχόμενοι ἐπὶ ὄραν ὄλην πρὸς εὐλογίαν, διὰ τὴν χαράν, ἣν τοῖς προῖξένῃσιν ἐπὶ τῇ πρὸς Ὑμᾶς εὐκτηρίῳ κοινωνίᾳ, Παναγιώτατε Πάτερ τῆς Ὀρθοδοξίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῇ πρὸς πάσας τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας. Ἐκεῖ ὅλη καρδίᾳ ἠσθάνθην πόσον ὁ πιστεύων βουλγαρικὸς λαὸς διψᾷ τῆς κοινωνίας πρὸς τὸν Πρωθιεράρχην τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ ἀναπαρέστησα ἑμαυτῷ αἰσθητῶς τὰς εὐλογούσας παλάμας τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἐν δεήσει τεταμένης ἐπὶ τὸν ἀγαπῶντα Ὑμᾶς καὶ γονυπενοῦντα πρὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου βουλγαρικὸν λαόν. Συνεννήθη καὶ ὁ μητροπολίτης Σόφιας Στέφανος, ὅστις παρεκάλεσέ με νὰ γράψω περὶ τοῦ θριάμβου τῆς Ὀρθοδοξίας τῆς 15 Μαΐου πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα.

Σύννοδα, Παναγιώτατε Δέσποτά μου καὶ Κύριε, ὅτι ἄνευ τῆς Ὑμετέρας εὐλογίας δύσκολον θὰ ἦτο νὰ πράξω τὸ προεκτεθέν ἄλλα τὰ ἀποτελέσματα δικαιούσι με καὶ μοὶ παρέχουσι τὴν βεβαίαν ἐλπίδα ἐπὶ τὴν πατρικὴν συγκατάβασιν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος πρὸς τε ἐμέ, τὸν ὀρθόδοξον βουλγαρικὸν λαόν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ»...

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γραμματικὴ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης. Ὑπὸ τὴν ἐπιστολίαν τοῦ καθηγητοῦ

Δρος Γλουμπάκοβσκη. Πανεπιστημιακὴ Βιβλιοθήκη ἀρθ. 67. Σόφια 1927 σελ. 431 (βουλγαριστί).—Ὁ διὰ τῆς σοφῆς καθηγεσίας του τιμῶν σήμερον τὴν θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς βουλγαρικῆς πρωτεύουσος διαπρεπέστατος καθηγητής, τέως τῆς ἐν Πετρούπολει θεολογικῆς Ἀκαδημίας, κ. Νικόλαος Γλουμπάκοβσκη, ἐξακολουθῶν καὶ ἐν τῇ ὑπερορίᾳ τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ μελέτας, τὰ μάλιστα εἰδικὸς περὶ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐρμηνείαν Κ. Δ. καὶ γλώσσαν τῶν τε Ὁ' καὶ τῆς Κ. Δ. ἐπεστάτησε προσφόνως εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς παρούσης συγγραφῆς ἐπὶ τῇ βάσει τὸ μὲν τοῦ ἔργου τοῦ Conybeare «Selections from the Septuagint according to the text of Swete»; τὸ δὲ τῶν σχετικῶν συγγραφῶν τοῦ G. Stock καὶ τοῦ H. Swete διὰ τὴν Π. Δ. καὶ τοῦ Robertson (A Short Grammar of the Greek New Testament, κατ' ἐπιτομὴν ἐκ τοῦ εὐρύτερου τοῦ αὐτοῦ A. Grammar of the Greek New Testament in the Light of Historical Researche), διὰ τὴν Κ. Δ. εἰς τὸ ἔργον ἐβοήθησαν ὁ ἀγγλομαθὴς Πρωθιερεὺς κ. Κ. Ποπόφ καὶ ὁ ἑλληνομαθὴς γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κ. Χρ. Ποπόφ. Τὸ ὅλον ἔργον διαιρεῖται εἰς μέρη δύο, ἃν τῷ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει εἰσαγωγικῶς μὲν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν Ὁ', ἐφεξῆς δὲ τὴν Γραμματικὴν τῆς γλώσσης τῶν Ὁ', ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περιέχεται σύντομος Γραμματικὴ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης τῆς Κ. Δ. Δυστυχῶς τὸ λαμπρὸν ἔργον, ὡς ἐκδοδόμενον ἐν βουλγαρικῇ γλώσσῃ, εἶνε ἀχρηστον ἅλωις διὰ τοὺς ἡμετέρους φοιτητάς.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Ὁ Ἠγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Κων. τίνου Λοκρίδος διακηρύττει ὅτι: ἐκτίθενται εἰς ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως. 1) Τὸ ἀλώνιον τῆς Μονῆς ἐκτάσεως στρεμμάτων ἕξ κατόπιν αἰτήσεως προσφοράς δραχ. 12. 100 2) Τὸ β') οἰκόπεδον Β. Δ. τῆς Μονῆς ἐκτάσεως 1200 μέτρων κατόπιν αἰτήσεως προσφοράς δραχμῶν 3500. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἀταλάντῃ τὴν 9ην Ἰουνίου ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ συμγράφου Ἀποστόλου Ντέβα, τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ὑπὸ τοῦ δρους τῆς διακηρύξεως ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν Ἀγίῳ Κωνσταντίνῳ τῇ 23ῃ Ἰουνίου 1927.

Ὁ Ἠγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου Λοκρίδος διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὸ ἄλαιοπερίβολον τῆς ὡς ἂνω Μονῆς ἐν τῇ θέσει «Ζάμπακα» ἐνεργηθησομένην τὴν 9ην Ἰουλίου ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Ἀταλάντῃ ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου, τοῦ συμγράφου Ἀποστόλου Ντέβα καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ὑπὸ τοὺς δρους τῆς διακηρύξεως ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν Ἀγίῳ Κων. τίνῳ τῇ 23ῃ Ἰουνίου 1927.

Τὸ (Ἠγ)λίον Ἱ. Μονῆς Ζερμπίτσης διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐνοικιάσεως τοῦ βαλαντιδοκάρπου ἐφετηνῆς ἐσοδείας τῶν θέσεων Λάγιο, Πριτσότιο περιφερείας Γυθείου τὴν 17 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐνώπιον τοῦ Συμγράφου Γυθείου κ. Μαντζάκου ὥρα 10—12 π. μ. Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων συγγραφῆς καὶ ὑποχρεώσεων κατατεθειμένων ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἂνω Συμβολαιογράφου. Ἐν Ἱ. Μ. Ζερμπίτσης 23 Ἰουνίου 1927.

Γύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38. Ἀθήναι